

KONFERENSIYALAR UZ

ANJUMANLAR PLATFORMASI

**V RESPUBLIKA ILMIY-
AMALIY KONFERENSIYASI**

**YANGI DAVR ILM-
FANI: INSON UCHUN
INNOVATSION G'OYA
VA YECHIMLAR**

IYUL, 2025

ELEKTRON NASHR:
<https://konferensiyalar.uz>

YANGI DAVR ILM-FANI: INSON UCHUN INNOVATSION G'OYA VA YECHIMLAR

**V RESPUBLIKA ILMIY-AMALIY
KONFERENSIYASI MATERIALLARI**

2025-yil, iyul

TOSHKENT-2025

Yangi davr ilm-fani: inson uchun innovatsion g'oya va yechimlar. V Respublika ilmiy-amaliy konferensiyasi materiallari to'plami. 1-jild, 5-son (iyul, 2025-yil). – 107 bet.

Mazkur nashr ommaviy axborot vositasi sifatida 2025-yil, 8-iyulda C-5669862 son bilan rasman davlat ro'yaxatidan o'tkazilgan.

Elektron nashr: <https://konferensiyalar.uz>

Konferensiya tashkilotchisi: "Scienceproblems Team" MChJ

Konferensiya o'tkazilgan sana: 2025-yil, 22-iyul

Mas'ul muharrir:

Isanova Feruza Tulqinovna

Annotatsiya

Mazkur to'plamda "Yangi davr ilm-fani: inson uchun innovatsion g'oya va yechimlar" mavzusidagi V Respublika ilmiy-amaliy konferensiyasi materiallari jamlangan. Nashrda respublikaning turli oliy ta'lim muassasalari, ilmiy markazlari va amaliyotchi mutaxassislari tomonidan tayyorlangan maqolalar o'rin olgan bo'lib, ular ijtimoiy-gumanitar, tabiiy, texnik va yuridik fanlarning dolzarb muammolari va ularning innovatsion yechimlariga bag'ishlangan.

Ushbu nashr ilmiy izlanuvchilar, oliy ta'lim o'qituvchilari, doktorantlar va soha mutaxassislari uchun foydali qo'llanma bo'lib xizmat qiladi.

Kalit so'zlar: ilmiy-amaliy konferensiya, innovatsion yondashuv, zamonaviy fan, fanlararo integratsiya, ilmiy-tadqiqot, nazariya va amaliyot, ilmiy hamkorlik.

Barcha huqular himoyalangan.

© Scienceproblems team, 2025-yil

© Mualliflar jamoasi, 2025-yil

MUNDARIJA

FIZIKA-MATEMATIKA FANLARI

Muxsinova Musallamxon

TABIY FANLARDA HAYOTIY MUAMMOLAR YECHIMI
(FIZIKA VA MATEMATIKA ASOSIDA) 5-7

TEXNIKA FANLARI

Baxriddinov Nodirbek

RIVOJLANGAN MAMLAKATLARDA INNOVATSION FAOLIYATNI DAVLAT TOMONIDAN
QO'LLAB-QUVVATLASH MEXANIZMLARI: AQSh VA YeVROPA TAJRIBASI 8-11

TARIX FANLARI

To'uchiyeva Dilnoza

ZOMIN TUMANINING IQTISODIY TARIXI XUSUSIDA (2013-2024 YILLAR)..... 12-19

Норов Шухрат

ИСТОРИЧЕСКИЙ АНАЛИЗ ФОРМИРОВАНИЕ ЭКОЛОГИЧЕСКОЙ КУЛЬТУРЫ СРЕДИ
МОЛОДЕЖИ 20-25

Bazarbayeva Nilufar

O'ZBEK MILLIY HUNARMANDCHILIGI TARIXI XUSUSIDA 26-29

IQTISODIYOT FANLARI

Qo'chqarov Baxtiyor

KICHIK BIZNES SUBYEKTLARIDA AYLANMA MABLAG'LARDAN FOYDALANISHNI
TAKOMILLASHTIRISH ORQALI IQTISODIY FAOLLIKNI TA'MINLASH YO'LLARI 30-34

Кайыбеков Парахат

СОВЕРШЕНСТВОВАНИЕ УПРАВЛЕНИЯ АВТОМОБИЛЬНЫМИ ТРАНСПОРТНЫМИ
УСЛУГАМИ В УЗБЕКИСТАНЕ 35-41

Ibragimov Jakhongir

SANOAT KORXONALARIDA YASHIL INNOVATSIYALARNI JORIY QILISHGA EKSTERMAL IQLIM
O'ZGARISHLARI TA'SIRINI BAHOLASH 42-45

FALSAFA FANLARI

Mamadiyarova Malika

GLOBAL O'ZGARISHLAR SHAROITIDA OILAVIY QADRIYATLAR TRASFORMATSIYASI 46-48

Ro'ziyev Maqsud

ABULHASAN BAXMANYOR MA'NAVIY MEROSIDA TA'LIM VA TARBIYA MASALALARI 49-52

FILOLOGIYA FANLARI

Tursinbaev Ilham

BOLALAR POEMALARIGA OID TADQIQOTLAR TAHLILI 53-57

Pulatjonova Muxtasar

HOW DO UZBEK LEARNERS USE DISCOURSE MARKERS IN ENGLISH SPEAKING: A LEARNER
CORPUS ANALYSIS 58-60

Abdulxayeva Nodirabegim

TRANSLATION OF REALIA IN SIMULTANEOUS INTERPRETATION 61-63

Absalomova Feruza

KOREYS TILI O'RGATISHDA O'QUVCHI MOTIVATSIYASIGA TA'SIR ETUVCHI OMILLAR:
IJTIMOIY-PSIXOLOGIK VA MADANIY KONTEKST 64-68

GEOGRAFIYA FANLARI

Nazirov Mirjalol

FARG'ONA VILOYATIDAGI MIGRATSION JARAYONLARNING RETROSPEKTIV TAHLILI VA
HUDUDIY DEMOGRAFIK JARAYONLARGA TA'SIRI 69-71

YURIDIK FANLARI

Tog'onova Jemala

MEDIATSIYADA ADVAKATNING RO'LI 72-76

Shomurodov Sanjar

SUN'IY INTELLEKT MAHSULOTLARINI MUHOFAZA QILISHDA HUQUQIY MUVOFIQLIK
MASALASIDA YAGONA XALQARO KONVENSIYA ZARURATI 77-80

Qilichev Nosirbek

SPORT TAVAKKALCHILIGI – QILMISHNING JINOIYLIGINI ISTISNO QILUVCHI HOLAT
SIFATIDA 81-84

Xolmo'minova Barchinoy

DAVLAT PENSIYALARINING TURLARI VA ULARNI TAYINLASHNING O'ZIGA XOS
XUSUSIYATLARI 85-90

PEDAGOGIKA FANLARI

Tadjiubaeva Albina

РЕФЛЕКСИВНАЯ ПРАКТИКА В ОБУЧЕНИИ: ПЕДАГОГИЧЕСКИЕ ПОДХОДЫ И СТРАТЕГИИ
ФОРМИРОВАНИЯ ТРАСК..... 91-96

Собирова Гулибарно

ИНТЕРАКТИВНЫЕ МЕТОДИКИ РАЗВИТИЯ КРИТИЧЕСКОГО МЫШЛЕНИЯ НА УРОКАХ
РУССКОГО ЯЗЫКА В УСЛОВИЯХ ЦИФРОВОЙ СРЕДЫ..... 97-101

TIBBIYOT FANLARI

Numonjonov Asrorjon, Mansurova Nargiza

ICHKI MUHIT REZONANSINING MIGREN TRIGGERLARIGA TA'SIRI: TIZIMLI VA ICHAK
FAKTORLARINING INTEGRATSIYASI 102-104

PSIXOLOGIYA FANLARI

Kurbonov Munis

KASBIY IDENTIFIKATSIYA JARAYONINI TAKOMILLASHTIRISH..... 105-107

PSIXOLOGIYA FANLARI

**KASBIY IDENTIFIKATSIYA JARAYONINI TAKOMILLASHTIRISH
(Texnologik ta'lim yo'nalishi talabalari misolida)****Kurbonov Munis Umirbekovich**

Urganch davlat universiteti

Texnologik ta'lim kafedrasi o'qituvchisi

Annotatsiya. Ushbu maqolada texnologik ta'lim yo'nalishida tahsil olayotgan talabalarni kasbiy pedagogik faoliyatga tayyorlashning metodik asoslari, kasbiy identifikatsiya jarayonini takomillashtirish masalasi yoritilgan.

Kalit so'zlar: kasbiy tayyorgarlik, pedagogik faoliyat, metodika, amaliyot, kasbiy identifikatsiya.

**IMPROVING THE PROFESSIONAL IDENTIFICATION PROCESS
(on the example of students in the technological education field)****Kurbonov Munis Umirbekovich**

Teacher of the Department of Technological Education, Urgench State University

Annotation. This article discusses the methodological foundations of preparing students studying in the field of technological education for professional pedagogical activity, the issue of improving the process of professional identification.

Key words: professional training, pedagogical activity, methodology, practice, professional identification.

DOI: <https://doi.org/10.47390/Ydif-Res5/No-23>

Texnologik ta'lim yo'nalishi talabalari uchun kasbiy pedagogik tayyorgarlik bugungi kunning muhim va dolzarb vazifalaridan biri hisoblanadi. Ushbu yo'nalishdagi talabalar pedagogik faoliyatni muvaffaqiyatli amalga oshirish uchun ham texnik bilimlar, ham pedagogik ko'nikmalarni egallashlari zarur. Shu bois, metodikani takomillashtirish va yangi innovatsion yondashuvlarni ishlab chiqish dolzarbdir.

Hozirgi kunda pedagogik tayyorgarlik masalalari ko'plab tadqiqotchilar tomonidan chuqur o'rganilgan. Jumladan, Slastenin (2010), Zimnyaya (2012) va Hutoroskoy (2014) kabi tadqiqotchilar kasbiy pedagogik tayyorgarlikning nazariy va amaliy jihatlariga katta e'tibor qaratishgan. Ular ta'lim jarayonining samaradorligini oshirish uchun kompetensiya asosidagi yondashuvlarni taklif qilishgan. Bundan tashqari, Markova (2013) pedagogik kompetensiyani rivojlantirishda reflektiv metodlardan foydalanishni taklif qiladi. [1].

Tadqiqot texnologik ta'lim yo'nalishidagi talabalar misolida olib borildi. So'rovnomalar, suhbatlar va kuzatuvlar asosida talabalar va pedagoglarning fikrlari yig'ildi. Natijalar shuni ko'rsatdiki, talabalar pedagogik bilimlarni o'zlashtirish jarayonida amaliy va interaktiv metodlardan samarali foydalanish talab etiladi.

Pedagogik faoliyatga tayyorlash jarayonida quyidagi metodlarni qo'llash taklif etiladi:

- Muammoli o'qitish texnologiyasi;
- Loyihaviy ta'lim usuli;
- Interfaol metodlar (rolli o'yinlar, keys-stadi);
- Axborot-kommunikatsiya texnologiyalaridan keng foydalanish;

— Refleksiv amaliyotlar va munozaralar orqali bilimlarni chuqurlashtirish.

Ushbu metodlar talabalar faol ishtirokini rag'batlantiradi, ularning kasbiy tayyorgarlik darajasini oshiradi. [2].

Zamonaviy o'quv jarayonida quyidagi innovatsion yondashuvlar samarali qo'llanilishi lozim:

- **Flipped classroom (teskari sinf):** An'anaviy dars modelidan farqli ravishda talabalar asosiy nazariy materialni uyda video, elektron modul yoki onlayn kurs orqali mustaqil o'rganadi, dars jarayonida esa pedagog murakkab masalalar, loyihalar va muammoli mashqlar ustida interaktiv ravishda ishlaydi. Bu yondashuv talabalarning mustaqil o'rganish ko'nikmalarini rivojlantiradi.

- **Blended learning (aralash o'qitish):** An'anaviy dars va raqamli ta'lim vositalarini uyg'unlashtirish. Masalan, yuzma-yuz darslarda laboratoriya ishlarini amalga oshirish, onlayn platformalarda nazariy bilimlarni mustahkamlash. Bu usul o'qitish jarayonini moslashuvchan qiladi va har bir talabaga individual yondashuv imkonini yaratadi.

- **Gamifikatsiya:** Ta'limni o'yin elementlari (ballar, reytinglar, sovrinlar) bilan boyitish orqali talabalar motivatsiyasini oshirish. Masalan, virtual laboratoriya mashg'ulotlari yoki kod yozish bo'yicha o'yinlashgan vazifalar.

- **Virtual va kengaytirilgan reallik (VR/AR):** Murakkab texnologik jarayonlarni 3D modellar orqali vizualizatsiya qilish. Talabalar texnik qurilmalarni simulyatsiya muhitda o'rganish orqali xavfsiz va interaktiv amaliy ko'nikmalarni shakllantiradi.

- **Adaptive learning (moslashuvchan o'qitish):** Sun'iy intellekt asosida har bir talabaga o'quv kontentini ularning bilish darajasiga mos ravishda moslashtirish. Bu yondashuv bilim bo'shliqlarini aniqlab, individual o'quv marshrutini tashkil etadi.

Ayrim kamchiliklar va ularni bartaraf etish usullari:

1. Raqamli nomutanosiblik: Ba'zi talabalar va muassasalarda barqaror internet va zamonaviy qurilmalar yetishmasligi. *Bartaraf etish:* O'quv muassasalari va mahalliy hokimiyat bilan hamkorlikda infratuzilmani yaxshilash, markazlashgan kompyuter sinflarini tashkil etish.

2. Pedagoglarning malakasi yetarli emasligi: Yangicha texnologiyalarni darsda samarali qo'llash uchun o'qituvchilarni qayta tayyorlash zarur. *Bartaraf etish:* Doimiy malaka oshirish kurslari, trening va master-klasslar tashkil etish.

3. Kontent sifati va mahalliyashtirish muammolari: Ko'plab onlayn materiallar chet tilida va milliy sharoitga mos emas. *Bartaraf etish:* Milliy o'quv resurslarini ishlab chiqish, tarjima va moslashtirish loyihalarini qo'llab-quvvatlash.

4. Interaktivlikning past darajasi: Ba'zi pedagogik platformalarda faqat nazariy bilimlar beriladi, amaliy mashg'ulotlar cheklangan. *Bartaraf etish:* Virtual laboratoriyalar va simulyatsiya vositalarini joriy etish, real loyihalar ustida ishlash.

5. Talabalar motivatsiyasini yo'qotish: Raqamli darslarning monotonligi va mukofot tizimining zaifligi. *Bartaraf etish:* Gamifikatsiya elementlarini kengaytirish, guruh loyihalari, mentorsizash dasturlarini joriy etish. [3,4].

Yuqoridagi innovatsion yondashuvlar va ularning takomillashtirilishi natijasida o'quv jarayonining sifatini oshirish, talabalarni professional realitetga yaqinlashtirish va pedagogik kompetensiyalarni shakllantirish mumkin.

Ushbu metodikalarni joriy etish orqali texnologik ta'lim yo'nalishidagi talabalarning kasbiy pedagogik kompetensiyalari yanada rivojlanib, ta'lim sifatini oshirishga zamin yaratadi. Kelajakda bu metodikalarni yanada rivojlantirish va xalqaro tajribalarni o'rganib, milliy ta'lim standartlariga moslashtirish lozim.

Kasbiy identifikatsiya jarayoni shaxsning kasbiy yo'nalishini belgilab beradi. Bu jarayonda shaxs o'z qobiliyatlarini, qiziqishlarini va maqsadlarini aniqlaydi. Kasbiy identifikatsiya to'g'ri amalga oshirilsa, bu nafaqat shaxsning muvaffaqiyatli faoliyat yuritishiga, balki jamiyat uchun zarur bo'lgan malakali kadrlarning shakllanishiga ham xizmat qiladi.

Bu jarayonda takomillashtirish tamoyillari quyidagilardan iborat.

1. Shaxsiy yondashuv: Har bir shaxsning o'ziga xos qobiliyatlari va qiziqishlarini hisobga olish zarur. Buning uchun individual testlar va maslahatlar tashkil etilishi mumkin.

2. Ta'lim tizimining integratsiyasi: Ta'lim muassasalari va ish beruvchilar o'rtasida yaqin hamkorlik o'rnatilishi kerak. Bu ish beruvchilarning ehtiyojlarini inobatga olgan holda ta'lim dasturlarini ishlab chiqishga yordam beradi.

3. Innovatsion texnologiyalarni qo'llash: Kasbiy identifikatsiya jarayonida zamonaviy texnologiyalar, masalan, onlayn testlar, virtual reallik va simulyatsiyalarni qo'llash orqali jarayonni yanada samarali qilish mumkin.

4. Ijtimoiy hamkorlik: Jamiyatda kasbiy identifikatsiya jarayonini qo'llab-quvvatlash uchun ijtimoiy tashabbuslar va loyihalar amalga oshirilishi lozim. Bu yoshlarni kasb tanlashda yordam berishi mumkin.

Xulosa va tavsiyalar

Tadqiqot natijalari kasbiy pedagogik faoliyatga tayyorlash metodikasini yanada samaraliroq qilish uchun quyidagi tavsiyalarni beradi: — Pedagogik tayyorgarlik dasturini yangilash; — Pedagoglarning malakasini muntazam oshirish; — Innovatsion metodikalarni keng tatbiq etish; — Xalqaro tajribalarni o'rganish va moslashtirish.

Ushbu tavsiyalar texnologik ta'lim yo'nalishidagi talabalar tayyorgarligini yanada yuqori bosqichga ko'tarishga yordam beradi.

Adabiyotlar/Литература/References:

1. Слостенин, В. А. (2010). Педагогическая деятельность: инновационные подходы. Москва: Академия.
2. Зимняя, И. А. (2012). Компетентностный подход в образовании. Москва: Просвещение.
3. Хуторской, А. В. (2014). Инновационные методы обучения в профессиональном образовании. Москва: Академия.
4. Маркова, А. К. (2013). Психология профессионального обучения: учебное пособие. Москва: Академия.

**YANGI DAVR ILM-FANI: INSON UCHUN
INNOVATSION G'OYA VA YECHIMLAR**
V RESPUBLIKA ILMIY-AMALIY KONFERENSIYASI MATERIALLARI
2025-yil, 22-iyul

Mas'ul muharrir: *F.T.Isanova*
Texnik muharrir: *N.Bahodirova*
Diszayner: *I.Abdihakimov*

Yangi davr ilm-fani: inson uchun innovatsion g'oya va yechimlar. V Respublika ilmiy-amaliy konferensiyasi materiallari to'plami.
1-jild, 5-son (iyul, 2025-yil). – 107 bet.

Mazkur nashr ommaviy axborot vositasi sifatida 2025-yil, 8-iyulda C-5669862 son bilan rasman davlat ro'yaxatidan o'tkazilgan.

Elektron nashr: <https://konferensiyalar.uz>

Konferensiya tashkilotchisi: "Scienceproblems Team" MChJ

Konferensiya o'tkazilgan sana: 2025-yil, 22-iyul

Barcha huquqlar himoyalangan.
© Science problems team, 2025-yil.
© Mualliflar jamoasi, 2025-yil.